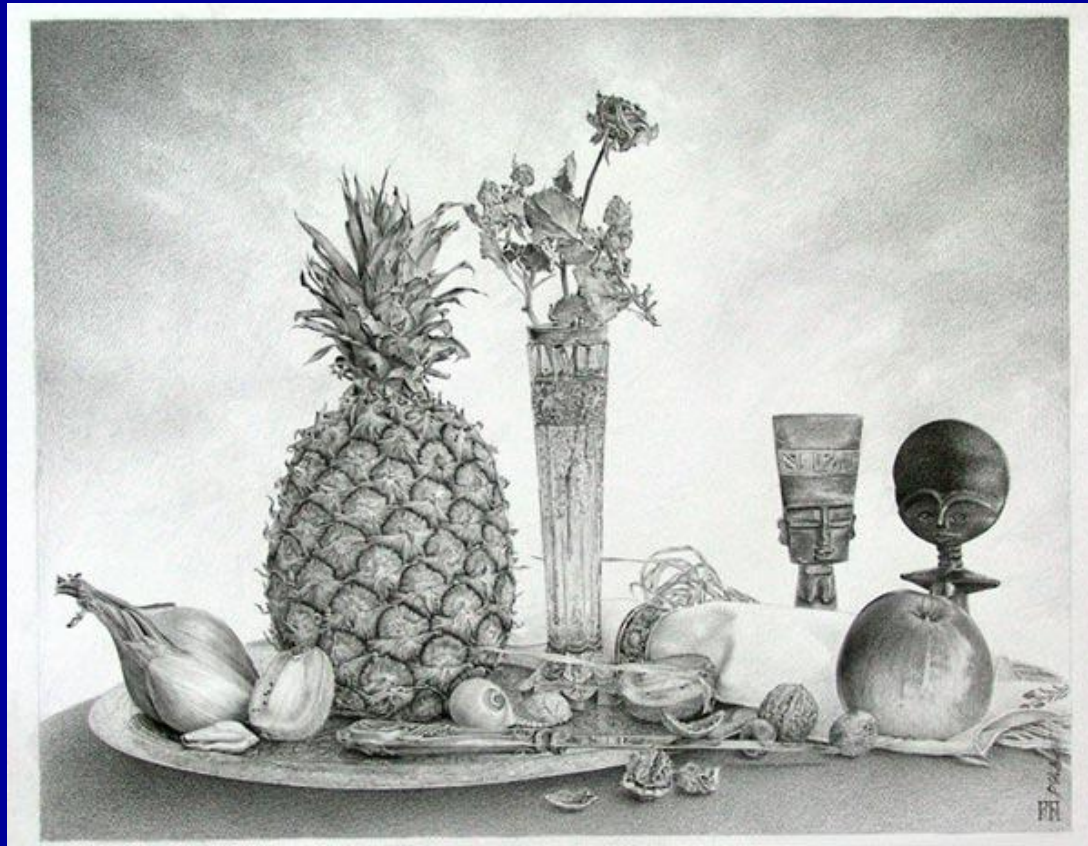

SZTUKI PLASTYCZNE

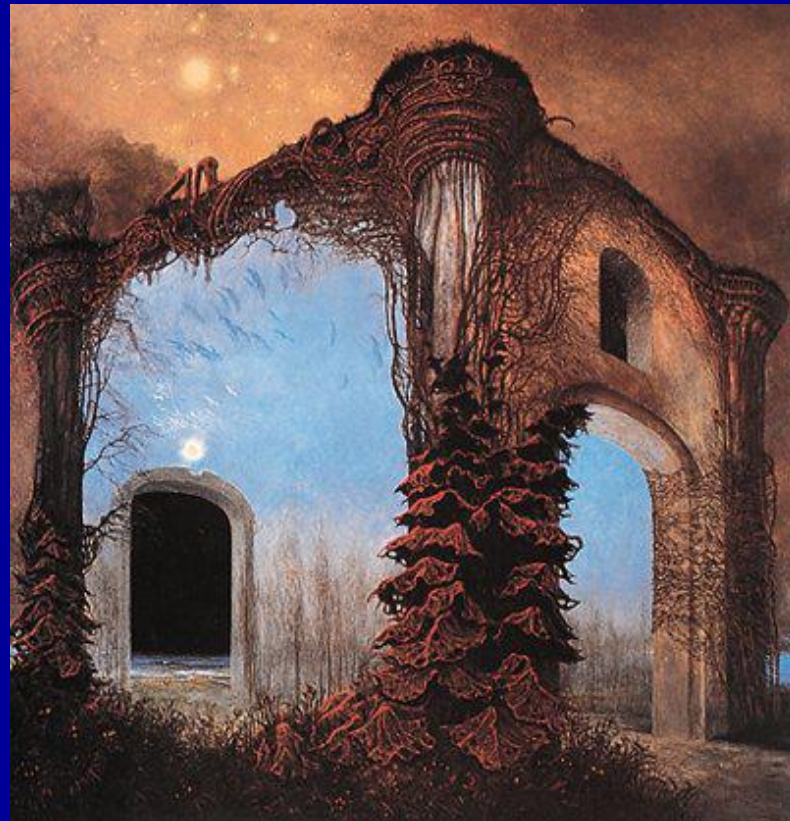
- OKREŚLENIE DZIEDZIN
TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ
OBEJMUJĄCE RYSUNEK,
MALARSTWO, RZEŹBĘ, GRAFIKĘ,
RZEMIOSŁA ARTYSTYCZNE oraz
ARCHITEKTURĘ.

GŁÓWNE DZIEDZINY PLASTYKI:

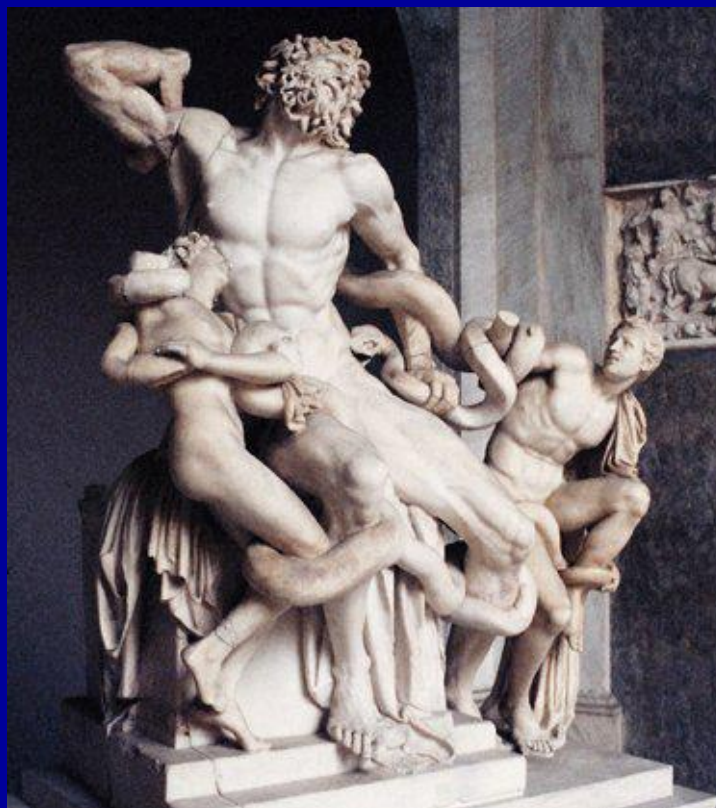
1. **RYSUNEK** - PODSTAWA WSZYSTKICH INNYCH DZIEDZIN PLASTYKI
(techniki: OŁÓWEK, WĘGIEL, PASTELE, KREDKI, TUSZ).

2. MALARSTWO (tematy: PORTRET, PEJZAŻ, MARTWA NATURA, SCENY RODZAJOWE, SCENY HISTORYCZNE; techniki malarskie: TEMPERA, AKWARELA, OLEJ, GWASZ, AKRYL, FRESK, NA SZKLE, MOZAIKA, WITRAŻ).

3. **RZEŹBA** - DZIEŁO SZTUKI W TRZECH WYMIARACH (POMNIK, POPIERSIE, PŁASKORZEŻBA, RZEŻBA PEŁNA, SAKRALNA, NAGROBKOWA, WOLNOSTOJĄCA, ARCHITEKTONICZNA, PRZEDSTAWIAJĄCA, FIGURATYWNA, ABSTRAKCYJNA; W DREWNIĘ, W KAMIENIU, W METALU, W BRĄZIE, W GLINIE).

4. GRAFIKA - DZIEŁO SZTUKI
W WIELU EGZEMPLARZACH
(TECHNIKI WKŁĘSŁE:
MIEDZIORYT, AKWAFORTA,
AKWATINTA, SUCHA IGŁA;
TECHNIKI WYPUKŁE:
DRZEWORYT, LINORYT,
GIPSORYT;
TECHNIKI PŁASKIE:
LITOGRAFIA, MONOTYPIA).

5. ARCHITEKTURA - SZTUKA POD GOŁYM NIEBEM (MIESZKANIOWA, USŁUGOWA, SAKRALNA, PAŁACOWA, OBRONNA);
TYPY BUDOWLI: np. KAMIENICE, DWÓR, RATUSZ, BRAMA).

6. **GRAFIKA** – dzieli się na artystyczną i użytkową (SZTUKA W ŻYCIU CODZIENNYM - PROJEKTOWANIE PLAKATÓW, KATALOGÓW, SZATY GRAFICZNEJ PŁYT, KSIĄŻEK, CZASOPISM, OPAKOWAŃ).

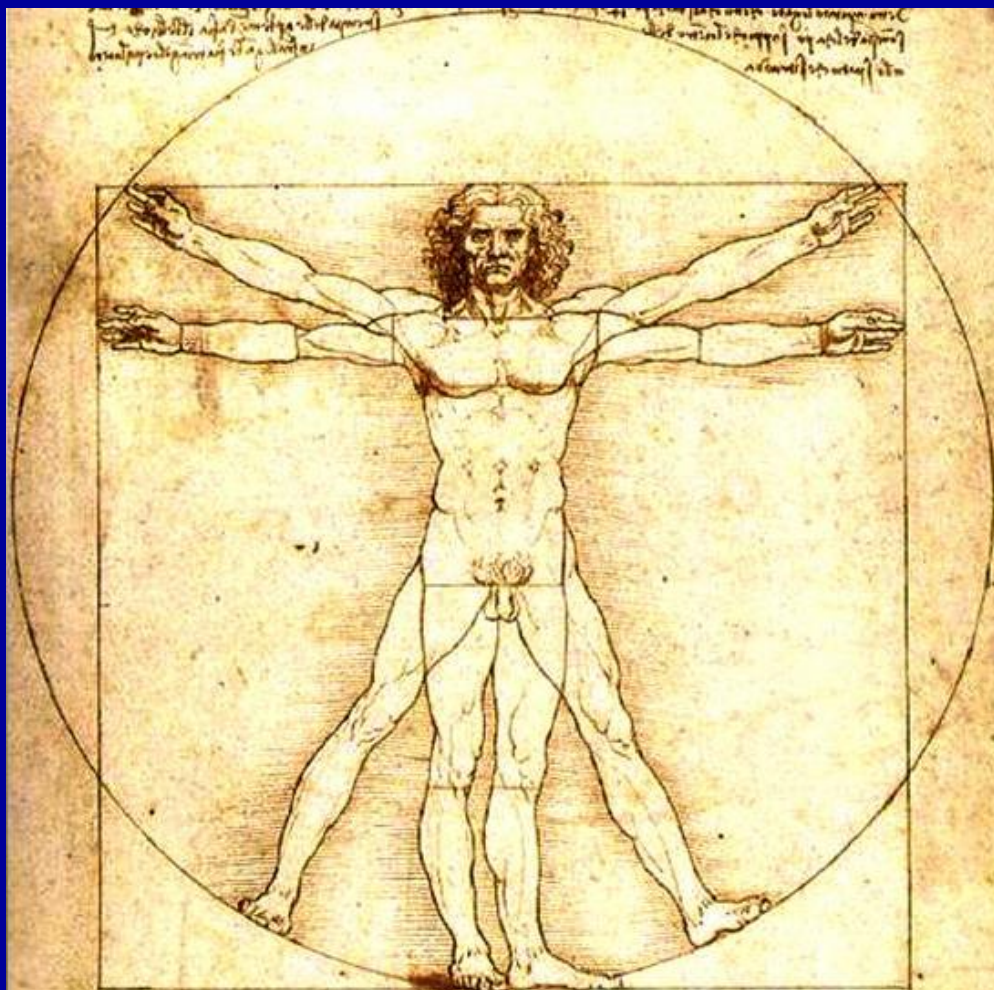

7. WZORNICTWO PRZEMYSŁOWE - PROJEKTOWANIE PRZEDMIOTÓW CODZIENNEGO UŻYTKU (SZTUĆCE, CERAMIKA, TKACTWO, MEBLE, SAMOCHODY).

ŚRODKI WYRAZU ARTYSTYCZNEGO -

**ELEMENTY JAKIMI TWÓRCY POSŁUGUJĄ SIĘ
W SZTUKACH PLASTYCZNYCH,
NP. KRESKA, BARWA, PLAMA BARWNA,
FAKTURA, WALOR, KOMPOZYCJA,
PERSPEKTYWA, ZNAK.**

KRESKA - ŚLAD NA PŁASZCZYŹNIE, JAKI POZOSTAWIA PO SOBIE NARZĘDZIE RYSOWNICZE, NP. OŁÓWEK. KRESKA BUDUJE KSZTAŁT, WYPEŁNIA GO, ODDZIELA PLAMY I NADAJE IM FORMĘ. PODSTAWOWYM RODZAJEM KRESKI JEST KONTUR, CZYLI LINIA WYZNACZAJĄCA KSZTAŁT PRZEDMIOTU NA PŁASZCZYŹNIE.

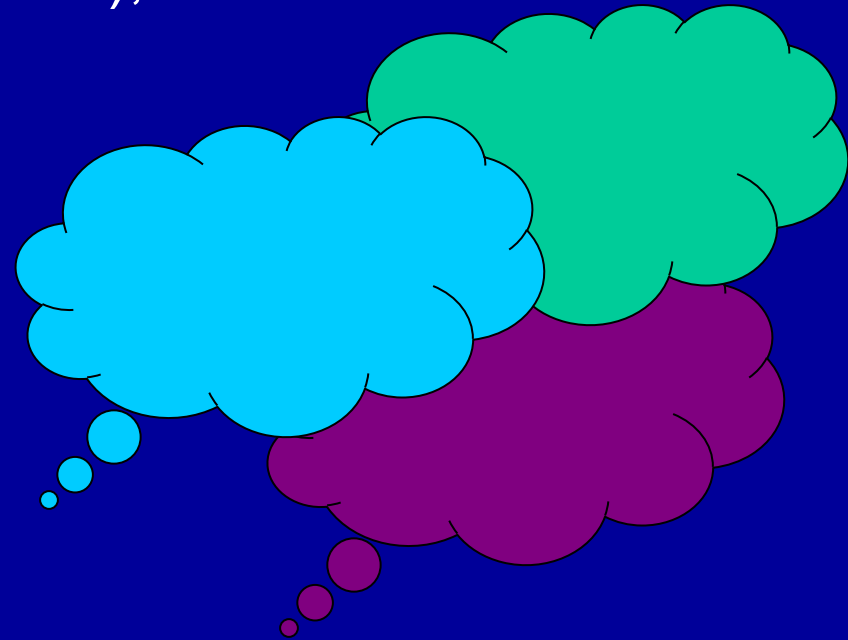
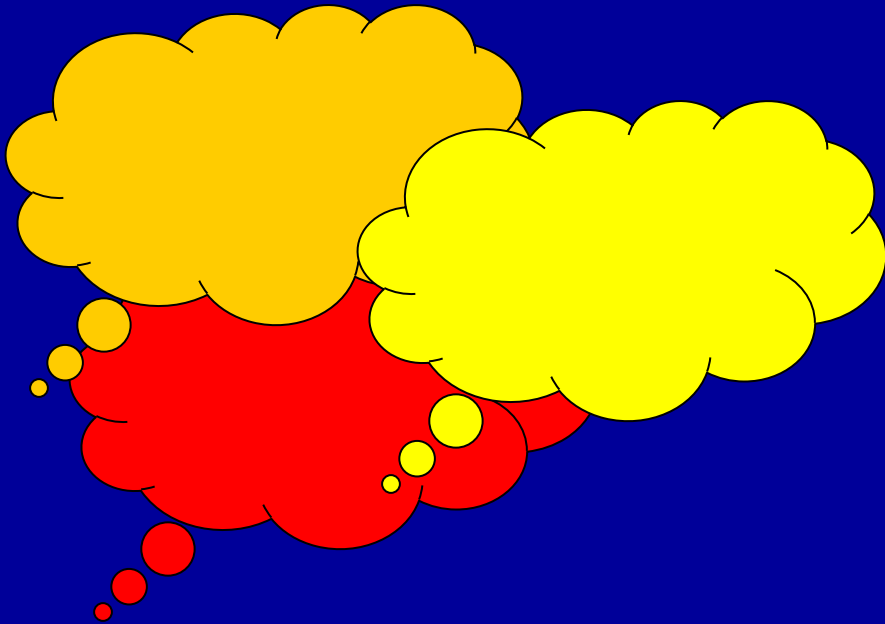
BARWA - WRAŻENIE ZMYSŁOWE, REAKCJA
NASZEGO WZROKU NA ŚWIATŁO O DANEJ
DŁUGOŚCI FALI.

ŚWIATŁO O DŁUGOŚCI FALI OD 620 DO 700 nm
JEST CZERWONE,
OD 570 DO 575 nm - ŻÓŁTE,
OD 495 DO 560 nm - ZIELONE,
OD 470 DO 480 nm - NIEBIESKIE,
OD 400 DO 440 nm - FIOLETOWE.

W ZJAWISKU ROZSZCZEPIENIA ŚWIATŁA BIAŁEGO
W PRYZMACIE (W PRZYRODZIE JEST TO
ZJAWISKO POWSTAWANIA TĘCZY), OTRZYMUJE
SIĘ TZW. BARWY PROSTE,
KTÓRYCH ZMIESZANIE MIĘDZY SOBĄ TWORZY
BARWY ZŁOŻONE.

RODZAJE BARW:

- A. **CIEPŁE**, NP. CZERWONE, POMARAŃCZOWE, ŻÓŁTE ORAZ
- B. **ZIMNE**, NP. NIEBIESKE, ZIELONE, BRAZOWE, FIOLETOWE
(TEMPERATURA BARW JEST ODBIERANA
NA ZASADZIE SKOJARZEŃ PRZEZ PODOBIEŃSTWO DO
CIEPŁA I ZIMNA);

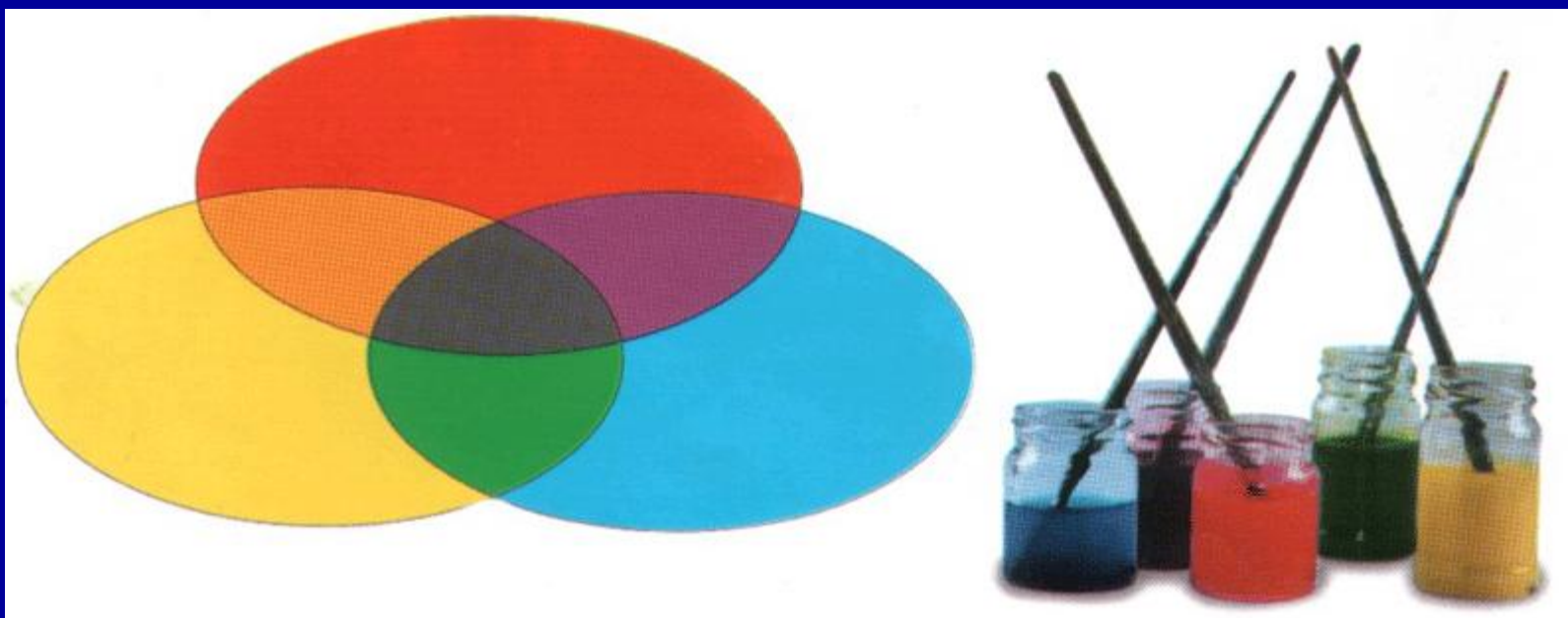

BARWY PODSTAWOWE

(CZERWONY, NIEBIESKI I ŻÓŁTY), NIE MOŻNA ICH OTRZYMAĆ PRZEZ
ZMIESZANIE INNYCH BARW ORAZ

BARWY POCHODNE

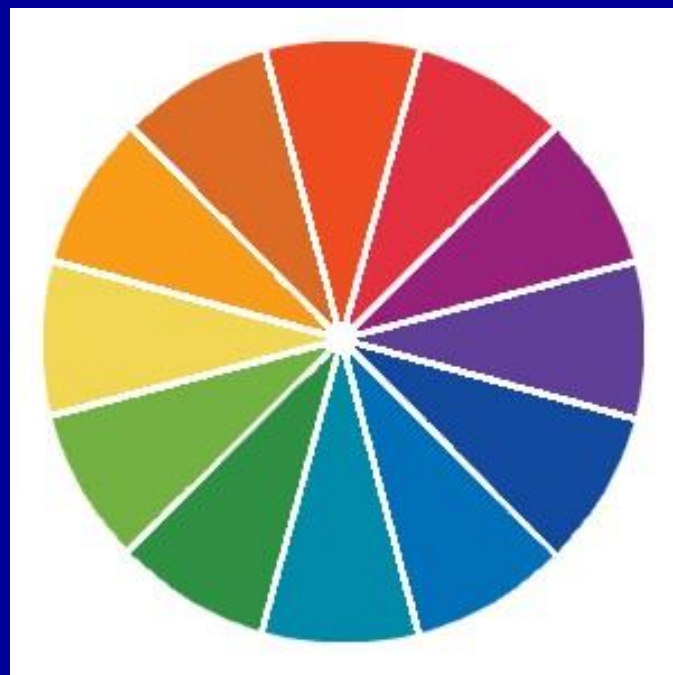
(FIOLETOWY, ZIELONY, POMARAŃCZOWY), OTRZYMYWANE ZE
ZMIESZANIA BARW PODSTAWOWYCH;

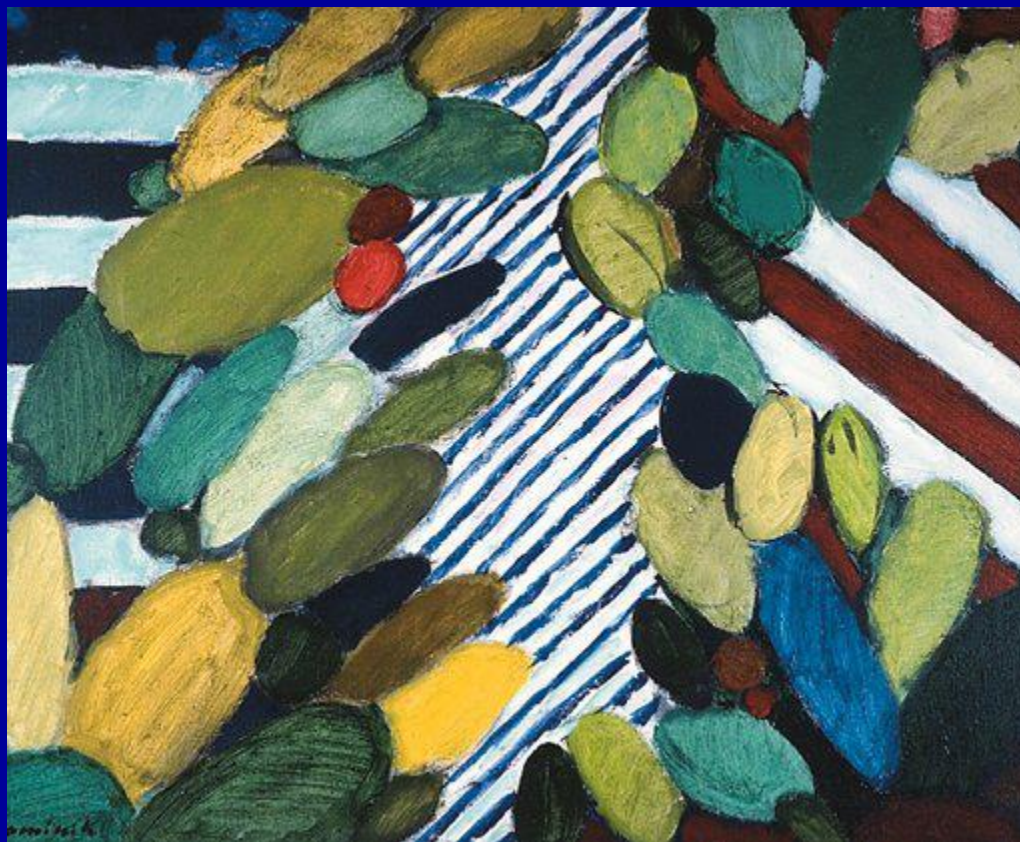
BARWY CZYSTE (PODSTAWOWE I POCHODNE);

**BARWY ZŁAMANE (PODSTAWOWE I POCHODNE Z DODATKIEM
INNEJ BARWY);**

**BARWY KONTRASTOWE I JEDNOCZEŚNIE DOPEŁNIAJĄCE
(CZERWONY I ZIELONY, POMARAŃCZOWY I NIEBIESKI,
ŻÓŁTY ORAZ FIOLETOWY).**

PLAMA BARWNA - FRAGMENT POWIERZCHNI OBRAZU
O OKREŚLONYM KSZTAŁCIE, WIELKOŚCI I KOLORZE.

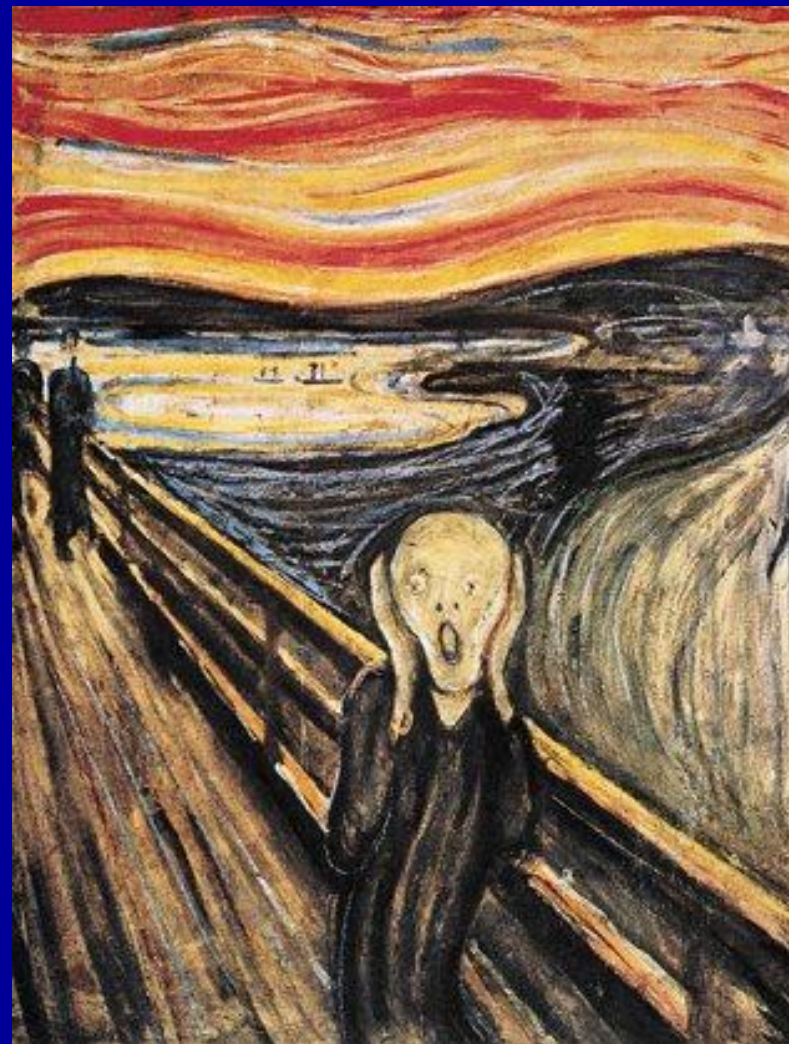
GAMA BARWNA - ZESTAWIENIE WG OKREŚLONEGO
PORZĄDKU PLAM BARWNYCH W WIELU ODCIENIACH
JEDNEGO LUB KILKU KOLORÓW. OBRAZ MOŻE BYĆ
NAMALOWANY W GAMIE BARWNEJ CIEPŁEJ

CZY TEŻ GAMIE BARWNEJ ZIMNEJ. ROZRÓŻNIA SIĘ RÓWNIEŻ
GAMĘ BARWNĄ WĄSKĄ LUB TEŻ SZEROKĄ. W PRZYPADKU
PIERWSZEJ, OBRAZ TWORZĄ BARWY ZBLIŻONE DO SIEBIE, W
PRZYPADKU DRUGIEJ, BARWY ZNACZNIE RÓŻNIĄCE SIĘ.

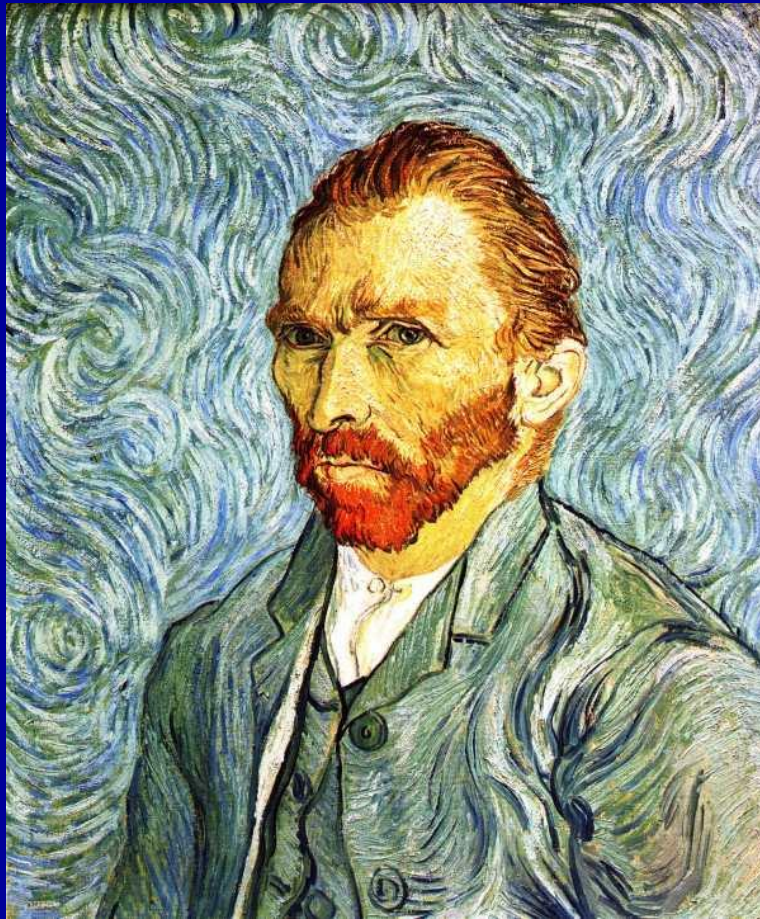

**AKCENT
KOLORYSTYCZNY** - PLAMA
BARWNA NA OBRAZIE

O ZDECYDOWANIE
CIEPLEJSZEJ BARWIE, NIŻ
POZOSTAŁE PLAMY
TWORZĄCE OBRAZ.

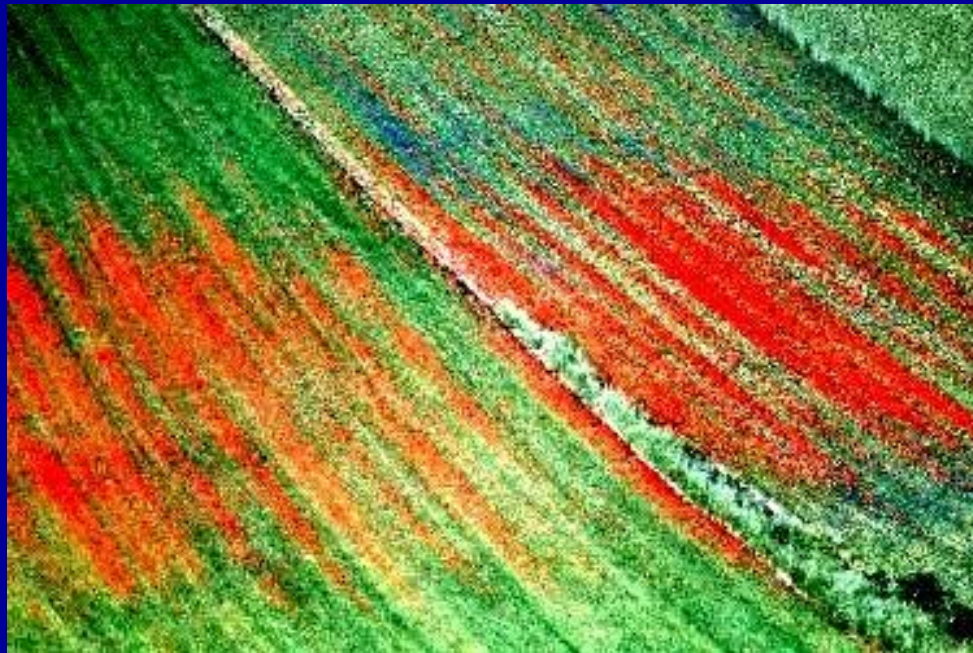
FAKTURA - SPOSÓB UKSZTAŁTOWANIA POWIERZCHNI PRZEDMIOTU,
OBRAZU, RZEŹBY (SZORSTKA, GŁADKA, CHROPOWATA, MATOWA,
BŁYSZCZĄCA ITD.)

BRYŁA - ŚRODEK WYRAZU WŁAŚCIWY GŁÓWNIIE RZEŹBIE
I ARCHITEKTURZE, CHARAKTERYZUJĄCY SIĘ M.IN.
TRÓJWYMIAROWOŚCIĄ, FAKTURĄ I KSZTAŁTEM.

KONTRAST - ZESTAWIENIE ZE SOBĄ W KOMPOZYCJI
PLASTYCZNEJ ELEMENTÓW WYRAŹNIE RÓŻNIĄCYCH SIĘ
NP. KONTRAST BARW, KSZTAŁTÓW, KIERUNKÓW, WALORÓW
(MIEJSCA BARDZO JASNE BEZPOŚREDNIO SĄSIADUJĄ NA
OBRAZIE Z MIEJSCAMI CIEMNYMI)

WALOR - W MALARSTWIE JEST TO STOPIEŃ JASNOŚCI BARWY, NATOMIAST W RYSUNKU TO STOPIEŃ NATĘŻENIA RÓŻNYCH ODCIENI SZAROŚCI - MIĘDZY BIELĄ A CZERNIĄ (WALOR MOŻE BYĆ NP. CIEMNY LUB JASNY, MOCNY ALBO SŁABY)

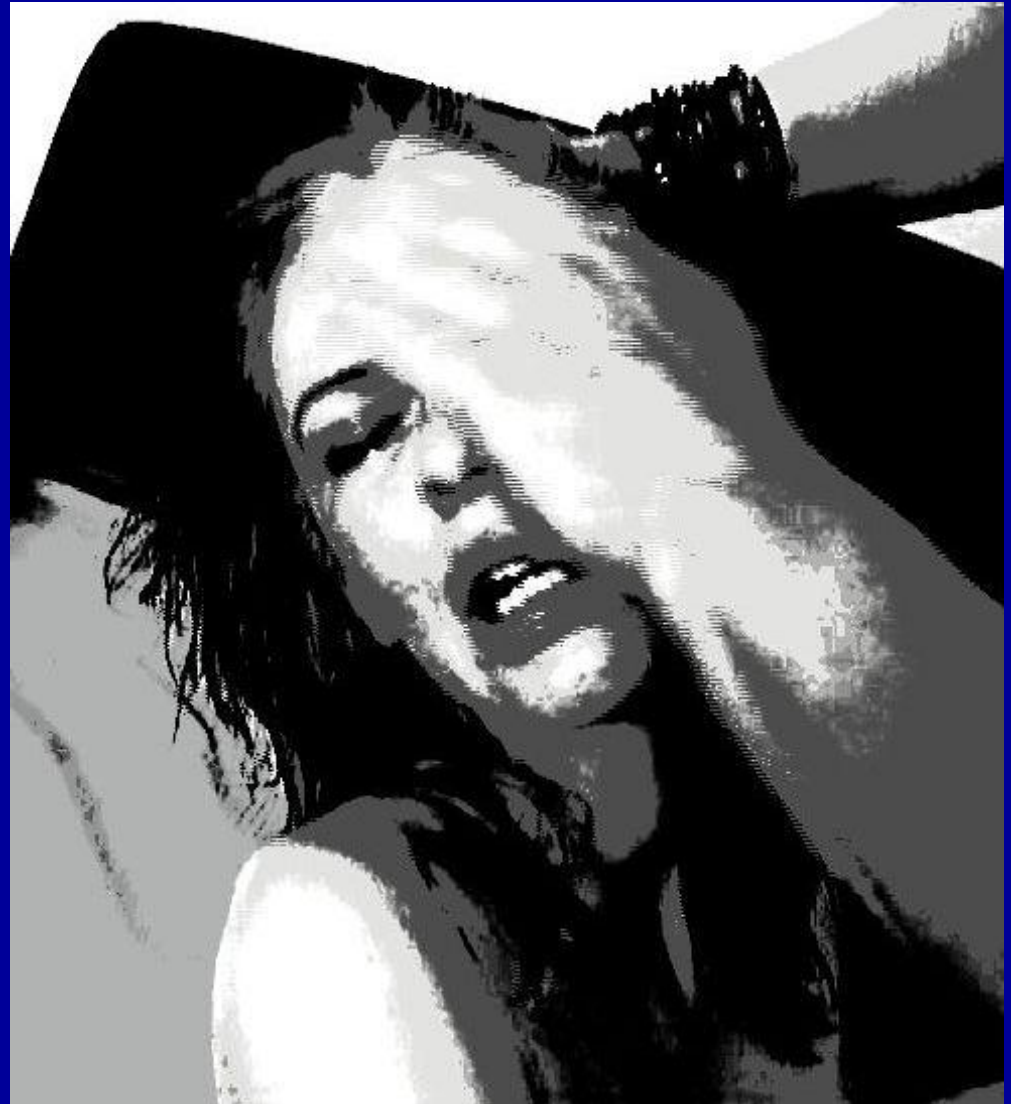

KOMPOZYCJA - W SZTUKACH PLASTYCZNYCH TO
DZIEŁO SZTUKI, ALE TAKŻE I PRZEDE WSZYSTKIM
SPOSÓB POWIĄZANIA ZE SOBĄ ŚRODKÓW WYRAZU
ARTYSTYCZNEGO TAK, BY TWORZYŁY CAŁOŚĆ
ZGODNĄ Z INTENCJĄ TWÓRCY.

SŁOWO "KOMPOZYCJA" POCHODZI OD
ŁAC. *COMPOSITI*,
CO OZNACZA ROZMIESZCZENIE, ZESTAWIENIE,
UKŁAD, URZĄDZENIE CZEGOŚ.

RODZAJE KOMPOZYCJI PLASTYCZNEJ:

A. OTWARTA - PRACA
PLASTYCZNA SPRAWIA
WRAŻENIE JAKBY BYŁA
FRAGMENTEM WIĘKSZEJ
CAŁOŚCI, A TO CO JEST
TEMATEM DZIEŁA
WYKRACZAŁO POZA
PŁASZCZYZNĘ OBRAZU.

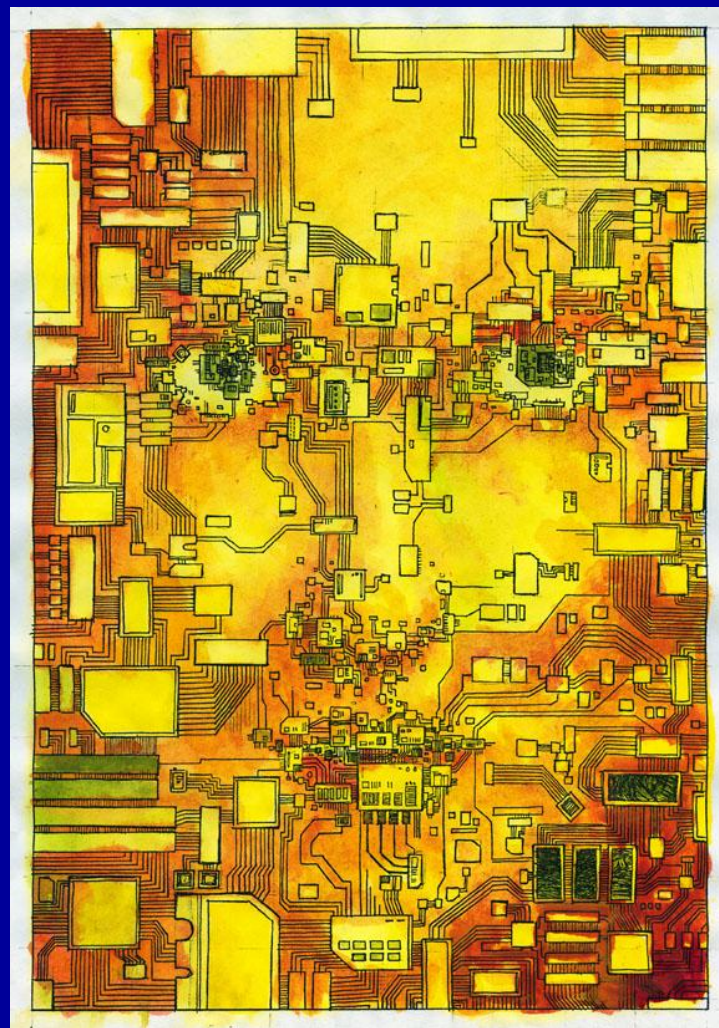
B. ZAMKNIĘTA - ZAZWYCZAJ Z WYRAŹNIE ZAZNACZONYM MOTYWEM GŁÓWNYM, UMIESZCZONYM W CENTRUM OBRAZU I SKUPIAJĄCYM NA SOBIE CAŁĄ NASZĄ UWAGĘ. RESZTA OBRAZU STANOWI TYLKO DOPEŁNIENIE I JEST JEDYNNIE TŁEM.

C. SYMETRYCZNA - PO PRZEPROWADZENIU PIONOWEJ OSI SYMETRII, LEWA STRONA KOMPOZYCJI STANOWI LUSTRZANE ODBICIE JEJ PRAWEJ STRONY.

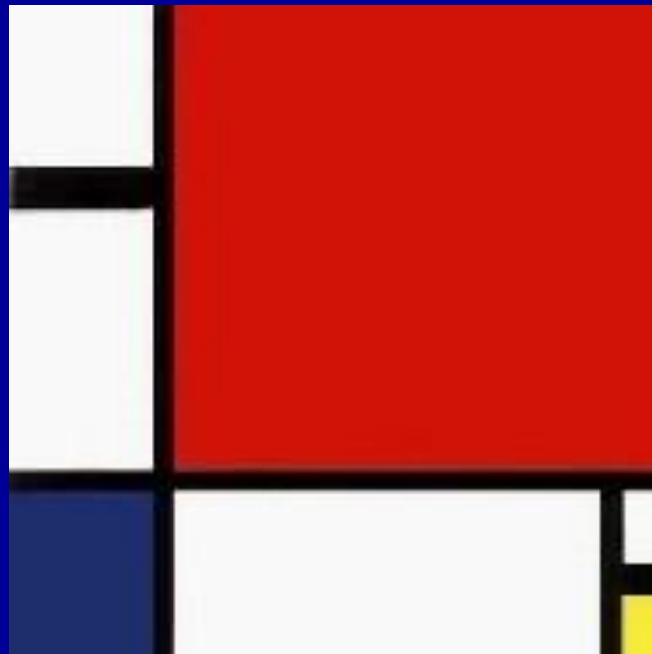
D. RYTMICZNA - TAKIE SAME LUB PODOBNE ELEMENTY
POWTARZAJĄ SIĘ W OKREŚLONYM PORZĄDKU.

E. DYNAMICZNA - SŁUŻY DO PRZEDSTAWIENIA RUCHU
NA PŁASZCZYŹNIE LUB W PRZESTRZENI, POPRZEZ
ZASTOSOWANIE LINII SKOŚNYCH, KONTRASTÓW
FORM I BARW.

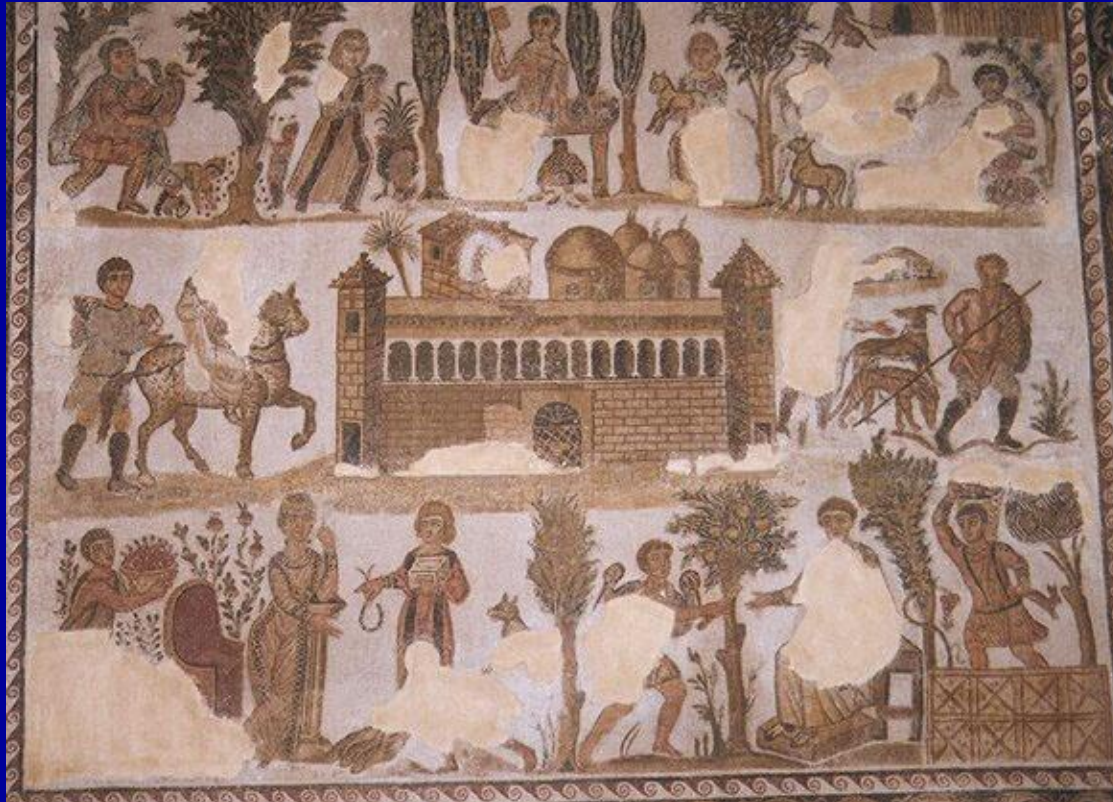
F. STATYCZNA - OPARTA NA ZASTOSOWANIU GŁÓWNI
LINII PIONOWYCH I POZIOMYCH, W CELU WYWOŁANIA
WRAŻENIA SPOKOJU, RÓWNOWAGI I BEZRUCHU.

PERSPEKTYWA –
JEST TO SPOSÓB POKAZANIA
TRÓJWYMIAROWEJ PRZESTRZENI
NA PŁASKIEJ POWIERZCHNI OBRAZU.

PODSTAWOWE RODZAJE PERSPEKTYWY:

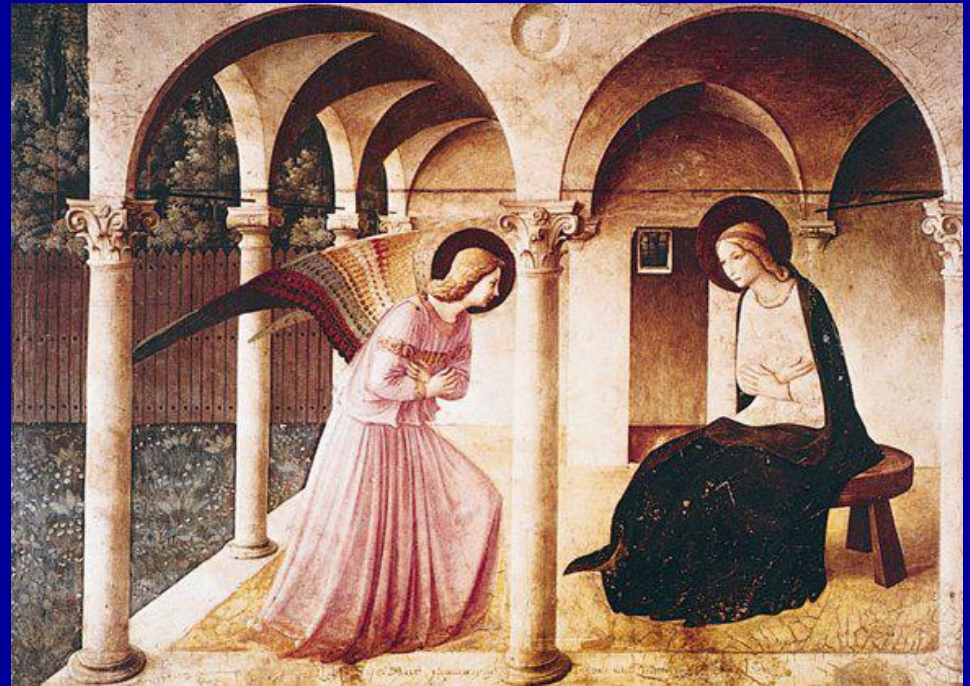
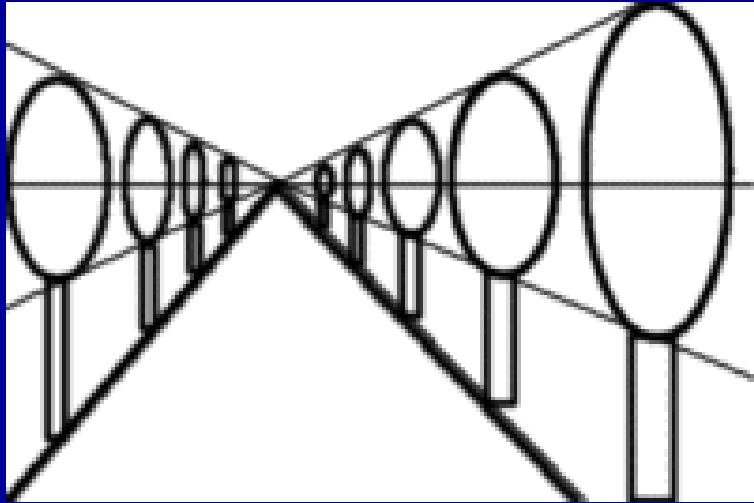
a. **RZĘDOWA** - NAJPROSTSZY SPOSÓB POKAZANIA PRZESTRZENI, POLEGAJĄCY NA UMIESZCZANIU RZECZY ZNAJDUJĄCYCH SIĘ DALEJ PONAD TYMI, KTÓRE SĄ BLIŻEJ.

b. **KULISOWA** - PRZEDMIOTY BLIŻSZE CZĘŚCIOWO PRZESŁANIAJĄ
TE, KTÓRE ZNAJDUJĄ SIĘ ZA NIMI.

c. **LINEARNA (TRÓJWYMIAROWA ZBIEŻNA)** - OPARTA NA POZORNYM ZMNIEJSZANIU SIĘ PRZEDMIOTÓW W MIARĘ ODDALANIA SIĘ OD NASZYCH OCZU ORAZ ZBIEGANIU SIĘ LINII PRZECHODZĄCYCH PRZEZ KRAWĘDZIE PRZEDMIOTÓW W PUNKCIE ZBIEGU POŁOŻONYM NA HORYZONCIE.

d. **POWIETRZNA** - KONTURY I
BARWY PRZEDMIOTÓW W
MIARĘ ODDALANIA SIĘ
OD NASZYCH OCZU STAJĄ SIĘ
CORAZ MNIEJ WYRAŹNE
I BŁĘKITNIEJĄ.

e. **MALARSKA** inaczej zwana **BARWNA** –

wykorzystuje zjawisko optyczne, które polega na złudzeniu, że pewne kolory zdają się być bliżej lub dalej od obserwatora, choć w rzeczywistości są tak samo oddalone. Kolory zimne wydają się oddalać, a ciepłe zbliżać.

